



NEW DEAL Francuski predsjednik Macron želi podijeliti EU na napredne i manje

Nakon parlamentarnih izbora u Njemačkoj 24. rujna Francuska će izaći s deset konkretnih prijedloga o reformi Europske unije nakon Brexita

piše Snježana Pavić

Hrvatska se godinama borila da uđe u Europsku uniju, a sada bi joj se moglo dogoditi da bude izgurana. Nakon parlamentarnih izbora u Njemačkoj 24. rujna Francuska će izaći s deset konkretnih prijedloga o reformi Europske unije nakon Brexita: dio zemalja će se jače integrirati, a tko neće, ostat će na margini. "Moramo razmišljati o Europi više formata, ići naprijed s onima koji to žele, bez da nas ometaju države koje ne žele - što je njihovo pravo - ići ni tako brzo, ni tako daleko", najavio je francuski predsjednik Emmanuel Macron u govoru ovog tjedna.

Brexit je upozorenje da Europa mora biti inovativnija ako želi izbjeći raspad, upozorava Macron. Francuska i Njemačka zalažu se za jaču integraciju eurozone, za zajednički proračun i ministra financija. Rasprava o tome ne smije biti tabu, pa ionako već imamo Europu više brzina, rekao je: s jedne strane eurozonu i Schengen, a s druge su ostale članice. Hrvatska nema euro, nije ni u Schengenu, a mjesecima nas politika predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović zbližava s euroskeptičnim zemljama s ruba Unije prije nego s Njemačkom i Francuskom kao glavnim osovinama EU. Je li Hrvatska već sama sebe izgurala na margine EU?

SAVEZNICI Vlada i predsjednica ponašaju se kao da su slijepi, kaže europarlamentarac Ivan Jakovčić. "Čim je Macron pobijedio, odmah sam rekao što nam slijedi nakon izbora u Njemačkoj. Kritizirao sam predsjedničinu politiku triju mora koja nas gura na istok. Zbog glupog vezivanja uz zemlje s protubriselskim vladama propuštamo dodatno se zbližiti s prirodnim saveznicima poput Njemačke, Italije i Austrije", ističe Jakovčić. "Ponašamo se kao da ne razumijemo što se u Europskoj uniji događa", kritizira Ivan Jakovčić. Jasno je da se stvara EU dviju



Bruxelles Hrvatsku degradira te je želi staviti u krug država u "drugoj brzini"?

IVAN JAKOVČIĆ
zastupnik u
Europarlamentu



"Zbog glupog vezivanja uz zemlje s protubriselskim vladama propuštamo dodatno se zbližiti s prirodnim saveznicima poput Njemačke, Italije i Austrije. Ponašamo se kao da ne razumijemo što se u Europskoj uniji."

MIRKO KOVAČ
predsjednik
saborskog
Odbora za
vanjsku politiku



"U Hrvatskom saboru bi trebalo održati temeljitu raspravu o ulozi naše zemlje u EU. Ta bi rasprava trebala biti pokretač šireg javnog dijaloga u hrvatskom društvu o doprinosu Hrvatske 'europskom zajedništvu'."

TONINO PICULA
zastupnik u
Europarlamentu



"Hrvatska se trenutno nalazi u žrvnju. Ekonomski, ukotvljeni smo na jugu, kao najslabije razvijena članica uz Bugarsku, a politički se nalazimo usred podjele koja se događa između istoka i zapada."

brzina, nitko neće čekati Poljsku i Mađarsku koje se opiru svemu što dolazi iz Bruxellesa.

Ako ne uredimo jezgru EU maksimalno ambiciozno, riskiramo čitavu Europu, poručio je Emmanuel Macron.

Macron je rekao da će njegov prijedlog ići u smjeru jačanja eurozone, zajedničke socijalne politike, obrane, migracije te mladih i kulture. Odmah su ga podržali premijeri Luksemburga i Belgije Xavier Bettel i Charles Michel, premijer Slovenije Miro Cerar jasno je poručio da je u sporu Poljske i EU na strani Bruxellesa, od Višegradske skupine pokušavaju se distancirati Česi i Slovaci. A Hrvatska?

"Nije mi jasno kako Andrej Plenković, kojeg sam izuzetno cijenio u međunarodnoj politici jer je bio odličan u Europskom parlamentu, sada propušta sve inicijative koje bi Hrvatsku vezale uz zemlje utemeljiteljice Unije umjesto za američke, antiruske inicijative. Kako to? Meni to nije jasno", kaže Ivan Jakovčić.

BIJELA KNJIGA Izlazak Velike Britanije gurnuo je EU u veliku krizu koja zahtijeva reforme. Uoči rimskog summita u ožujku ove godine, u povodu 60. godišnjice Europske zajednice, Europska komisija je objavila bijelu knjigu s pet mogućih scenarija za EU, a jedan se poklapa s onim o čemu govori Macron. O tome treba li EU krenuti u konkretnije integracije s članicama "koje žele više", govorit će predsjednik EK Jean-Claude Juncker u govoru o stanju u EU 13. rujna na sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu. U prosincu bi šefovi vlada EU mogli dati konkretnije prijedloge.

Hrvatska mora pokrenuti temeljitu raspravu o tome gdje želi biti u budućoj Europi, ističu bivši ministri vanjskih poslova Miro Kovač i Tonino Picula. "U Hrvatskom saboru, koji samostalno teme-

Jean-Claude Juncker, prvi čovjek Europske unije





I napredne države

ljem Ustava odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Hrvatskoj, trebalo bi održati temeljitu raspravu o ulozi naše zemlje u Europskoj uniji. Ta bi rasprava trebala biti pokretač šireg javnog dijaloga u hrvatskom društvu o doprinosu Hrvatske "europskom zajedništvu", ističe predsjednik saborskog odbora za vanjsku politiku Miro Kovač. Kao što je francuskom predsjedniku Emmanuelu Macronu na prvome mjestu Francuska, čiju "transformaciju" vidi kao "središnji uvjet transformacije Europe", tako je i nama na prvome mjestu Hrvatska koja se mora transformirati da bi bila uspješnija, naglašava Kovač.

"Na temelju svojih interesa odlučit ćemo kojem bi budućem 'formatu' unutar EU Hrvatska trebala pripadati. Taj 'format' zasigurno uključuje članstvo u schengenskom prostoru i trebao bi Hrvatskoj osigurati trajni mir, slobodu, sigurnost i blagostanje. A to, između ostalog, iziskuje i prikladan angažman na području obrane, i unutar NATO-a i unutar Europske unije", smatra Kovač.

SKRIVANE RAZLIKE Za Hrvatsku je ovo osobito dramatičan moment, upozorava europarlamentarac Tonino Picula (SDP), jer se, ističe, otvara pitanje hoće li scenarij Europe više brzina pogodovati članicama koje su ionako odmaknule naprijed i ne stvara li se ovako neka vrsta EU unutar EU, te hoće li onda ovima koji ostaju izvan biti još teže ih sustići? Hrvatska se nalazi u žrtvnju, na nju se prelama razlika između sjevera i juga, istoka i zapada. Ekonomski, ukotvljeni smo na jugu, kao najslabije razvijena članica uz Bugarsku, a politički se, opisuje Picula, nalazimo usred podjele istok-zapad, koja je potencirana 2015. kad zemlje Višegradske skupine počinju preispitivati vrijednosti na kojima počiva EU, ne iskazujući solidarnost prema azilantima i ekonomskim migrantima. Razlike su očito cijelo vrijeme bile tu, samo prikrivene.

"I unutar same Hrvatske imamo pokušaj da nas se usidri u tom višegradskom gnijezdu i da potičemo vrstu zajedništva kojem nikad nismo bili dijelom. Mislim da nije vrijeme da naglašavamo političku pripadnost tom krugu jer on doprinosi kulturi konflikta unutar EU", kaže Picula. ■